

STAVOVI I PREDRASUDE

STAVOVI

Stav je relativno trajan, pozitivan ili negativan odnos prema nekoj pojavi, objektu stava.

Tri komponente stava su;

1. *Kognitivna komponenta*
2. *Emocionalna komponenta*
3. *Konativna ili akcijska komponenta*

Kognitivnu komponentu ne čine samo informacije o objektu stava nego i vrijednovanje, prosudba o svojstvima objekta (objekt stava dobar ili loš, koristan ili štetan).

Emocionalna komponenta sadrži čuvstveni odnos prema objektu stava (privlačan ili odbojan, pozitivan ili negativan).

Konativna ili akcijska komponenta uključuje nakane i spremnost na akciju, djelovanje prema objektu stava (pomoći i zaštititi objekt stava ili onemogućiti ili napasti objekt stava).

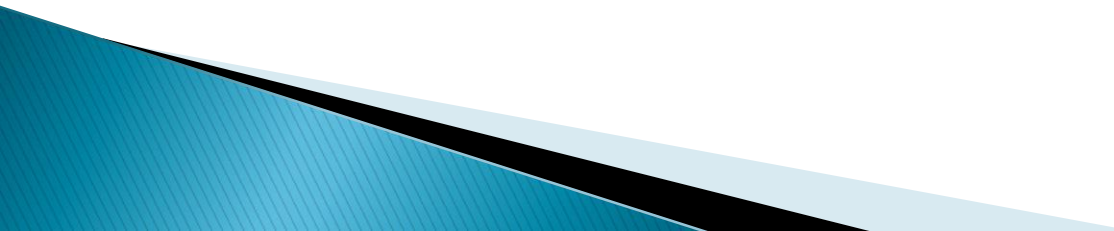
▶ Primjeri stava

1. Volim jesti meksičku hranu.
2. Protiv smrtne kazne sam.
3. Volim slušati rock glazbu.
4. Ne volim piti alkohol

Stavovi utječu na našu percepciju, učenje i pamćenje. Pod utjecajem stava pojavljuje se **selektivna percepcija**; češće i brže percipira se ono što je u skladu s formiranim stavom od onoga što je s njim u suprotnosti

Odnos između stava i ponašanja vrlo je složen.
Stav uključuje spremnost na akciju, utječe na ponašanje.

Kognitivna disonanca je stanje kada ponašanje osobe nije usklađeno sa stavom (npr. Imam negativan stav o alkoholu, ali pod pritiskom prijatelja popijem piće).

PREDRASUDE

Predrasuda je vrsta negativnog stava prema pripadnicima neke socijalne skupine (npr. rasne, etničke ili religijske).

Predrasude imaju izraženu emocionalnu komponentu: negativna čuvstva, odbojnost i nepodnošljivost.

Kada se negativne težnje i nakane izraze u ponašanju usmjerenom protiv pripadnika neke skupine poricanjem njihovih prava da ravnopravno sudjeluju u svim oblicima socijalnog života, govorimo o **diskriminaciji**.

Primjeri diskriminacije

- ▶ Odluka poslodavca da usprkos činjenici što se na natječaj za rukovodeće mjesto prijavila kvalificirana žena ponovi natječaj zbog navodno nedovoljne konkurencije zato jer u biti smatra kako bi na takvim mjestima prednost trebalo davati muškarcima jer su „odlučniji“, „oštriji“, „bolji vođe“ itd.
- ▶ Odluka poslodavca da pri raspoređivanju zaposlenika i zaposlenica rasporedi žene na blagajne jer na tom radnom mjestu mušterije preferiraju žene zbog njihovog uslužnog karaktera.
- ▶ Praksa poslodavca da ne zapošljava žene u dobnoj skupini od 24-32 godine zbog rizika da će zasnovati obitelj ili se ženama ne produljuje ugovor o radu na određeno vrijeme ako ostanu trudne ili koriste bolovanja radi njege bolesne djece ili čuvanja trudnoće

- ▶ Organiziranje tečajeva osposobljavanja izvan radnog vremena (vikendom ili u večernjim satima) može isključiti one radnike/ce koji/e su zainteresirani/e, ali ih ne mogu pohađati zbog obiteljskih odgovornosti (samohrani roditelji), umanjujući tako svoj izgled u napredovanju
- ▶ Onemogućavanje ženama da rade bolje plaćenu noćnu smjenu jer takvo što nije prikladno njihovoj majčinskoj ulozi ili jer je rad noću opasniji za žene nego muškarce koji su fizički jači.

Discrimination

Pročitati gradivo iz udbenika stranica 166–167.
Zadatak; navedi primjer stava i objasni mu 3
komponente?

